24üncü Sene Cumartesi 7 Şubat 1931 No.—2389

Karagöz

Abone: Türkiye için seneliği 3 liradır Ecnebi memleketler için dolar kabul edilir.

Müdür ve Başmuharriri Orhan Seyfi Müessisi Ali Fuat Bey merhum

İdarehanesi: İstanbul Vilâyeti karşısındaki hususî daire: Telefon: İstanbul: 413

Nushası 3 Kuruş Cumartesi, Çarşamba günleri çıkar Nushası 3 Kuruş

Kızlarımızda vatan için hazırlanmalı!

Karagöz — Ey Türk hanımı! İlim ve irfan yolunda çalış, yeri gelince de vatana böyle hızmet etmeğe hazırlan. Vatan kadınlarımızdan bunu bekliyor!

Asıldılar!

İçlerinden İsmail oglu Hüseyin ismindeki idam mahkûmu asılırken kaçtı!

Menemen divanı harbinin idama mahkûm ettiği 30 mürteciden 28 i hakkındaki kararı Millet Meclisi tastik etti, ikisinin idamını ikişer sene hapse indirdi, mahkûmlar geçen cumartesi günü sabaha karşı asıldılar. İçlerinden İsmail oğlu Hüseyin sehpanın üç adım ilerisinden kaçtı, her tarafta şiddetle aranıyor, saklıyanlar ağır ceza görecekler, yakında bunun da ele geçip cezasını çekeceğine şüphe yoktur.

MUHAVERE

Hacıyvat — Balkan konferansı Selânik'te toplanıyormuş, bu konferansa biz de iştirak ettik, böyle bir konferans toplanmasındaki maksat nedir, kime karşı bunlar kuzum?

Karagöz — Kimseye karşı değil, bu konferanstan maksat Balkan devletleri arasında bir anlaşma yapmak ve iktisadî işleri yoluna koymaktır.

H — Biz neye bu konferansa giriyoruz?

K — Bizim de bu devletlerle komşuluğumuz var ve birçok iktisat işlerinda alâkadarız da ondan.

H — Peki bize bunun faydası ne?

K — Eğer konferans bu maksadında muvaffak olursa bütün devletler için faydalı olabilir. Çünkü maksat Balkan devletleri arasında iktisadî ihtilâfları halletmektir. Bu devletler arasında bir takım malî, ticarî rekabetler var, bunlar halledilip arada iyi bir dostluk kurulursa fena mı olur, Hacıyvat.

Ramazan manileri

Yağmur yağar, seller akar,
Düğün, bayram harca bakar,
Evlilik çok tatlı amma...
Masrafı da yürek yakar!
Dan, dan, dada, dan, dan!...

❀ ❀ ❀

Evlilik de bekârlık da,
Hepsi berbat şu darlıta,
İkisi de hoştur fakat...
İş paralı bir varlıkta!
Dan, dan, dada, dan, dan!...

❀ ❀ ❀

Demek işin başı para,
Dünya âşık bu gün kâra,
Yanaşıyor hep güzeller...
Çok paralı ihtiyara!
Dan, dan, dada, dan, dan!...

İş kanunu çıkıyor!

Yeni bir iş kanunu çıkıyor. Bu kanunda işçileri koruyacak birçok maddeler var. Kaza, hastalık, ihtiyarlık için sigortalar yapılacak, Bu gibi hallerde işçilere yardım edilecektir. Şimdiye kadar işçilere bakan yoktu. Bir işçi hasta olursa aç kalır, ölürse ailesi perişan olurdu. Çalışamıyacak halde ihtiyarlarsa işçinin elinden tutan bulunmazdı. İşte yeni kanun bu noksanları tamamlayacaktır.

FIKRA

Yabana gitmemiş!

Bektaşinin biri nasılsa ramazanda bir gün oruç tutmuş. İftardan sonra kahveye gitmiş. İki sofu başbaşa vermişler oruçtan filân konuşuyorlarmış biri:

— Sorma birader demiş, geçen gece davulu duymamışım. Kalktım ki sabah olmuş. Orucun birini kaçırıverdim.

Sofunun teessürünü gören bektaşi lâfa karışarak:

— Esef etme be imanım demiş, o senin kaçırdığı oruç yabana gitmedi. Ben tutuverdim!

Mahkemeye dayandı

Gedikpaşa'da dizdariye mahallesine on sekiz gündenberi terkos suyu gelmiyormuş. Mahalleli belediyeye, nafıa kumserliğine müracaat etmişler bir netice çıkmamış. Nihayet şirkete bir protesto çekerek yirmi dört saatte su gelmezse mahkemeye müracaat edeceklerini bildirmişler. Bu halkın içinde otuz senelik abone sahipleri varmış. Dünyanın hiçbir tarafında bir şirketin su parasını alıp su vermediği görülmemiştir.

İstanbul halkının bu şirket yüzünden çekmediği kalmadı. Acaba şirket direktörü Ankara'ya gittiği zaman bunların cevabını nasıl veriyor. Şaşılacak şey yahu!

Tahir ile Zühre

Karagözün tefrikası No. 7

(Her hakkı mahfuzdur)

Ne nöbetçiler Tahir'in bir dakika olsun içeri girmesine müsaade ediyor lar, ne de dadısı pencereden görüşmesine razı oluyordu.

Bir aydan beri sevdiğini göremiyen Zühre'ye saray zindan oldu. Her gün dadısı ile beraber mermer köşke gidiyor, sazını eline alıp hazin türkülerle anıyordu.

Zühre gerek babasına, gerek annesine:

— Tahir'i niçin haremden çıkardınız?

Diye sorduğu vakit:

— Tahir artık delikanlı oldu. Haremde bu kadar kadın var, onların yanında bulunması münasip değildir.

Cevabını almıştı. Buna inanmayan kız, bir kere de dadısından sordu. Zühre'yi, doğduğu gündenberi kucağında büyüten ihtiyar kadıncağız:

— Evlâdım! dedi, bu işin iç yüzünü sana anlatayım: Senin Tahir ile seviştiğini arap köle görüp, annene haber verdi. Annen bu habere pek ziyade kızdı. İkisi de beraber, mes'eleyi şah babana anlattılar. Hattâ bir gün sen, Tahir ile beraber, bahçede otururken baban gelip sizi gizlice gözetledi.

Bu havadisle kalbinden vurulan Zühre:

— Lâkin, dedi, beni Tahir'e vermek için babamın ahtı vardı...

Dadısı da:

— Padişahımız ahtında duracaktı amma, hanım sultan bir büyücü karı buldu, sihir yapıp ona içirdiler. İşte o günden itibaren ayrılığa mahkûm oldunuz!...

Cevabını verdi.

Arap kölenin kurduğu tuzağı öğrenen Zühre o anda düşüp bayıldı. Dadısı sular getirip ayıltmağa uğraştı. Kız gözlerini açınca:

MONOLOK

Kadın ve askerlik

Son günlerde hanımların askerlik lâfı ortada dönüyor. Her şey olabilen hanımlar neden asker olamasın? deniyor. Hem askerlik her şey olmanın bir neticesidir. Madem ki hanımlar erkeklerden farksız siyasî hak istiyorlar, o halde vatanı müdafaa borcunu da erkeklerle beraber omuzlarına yüklenmelidirler. Bu gün değilse bile yarın hanımlardan yaman askerler göreceğimize şüphe yok. İşte yanıbaşımızda ki bolşevik Rusya'da hanımlar mükemmelen askerlik yapıyorlar. İstiklâl harbinde köylü kadınların cephane taşıdığını bilmeyen var mı dır? Acaba hanımlar askerliğin hangi sınıfında daha çok istidat gösterecekler dersiniz? Piyade mi, suvari mi, topçu mu, istihkâm mı, bana öyle geliyor ki suvarilik onlara çok yaraşır. Fakat harp meydanlarında başı sert suvari atlarının nazik ellerile kolayca idare edemezler. Topçulukta iyi nişanci olurlar amma, top sesinden pek hoşlanmazlar, istihkâm mizaçlarına uymaz, çünkü bir yere kapanıp kalmak istemezler. Bence hanımlara en uygun asker mesleği tayyarecilıktir. Başımızın üstünde, bulutların arasında dolaşıp semalara hakim olmayı isterler. Ara sıra üstümüze kurşun ve bomba yağdırmalarına gelince: Sulh zamanında kirpiklerile bağrımızı delip, sevdalarile kalbimizi yakacaklarına harp içinde bir müddetçik başımıza kurşun ve ateş yağdırsınlar, böylesini de biz hoş görüveririz, ne yapalım?

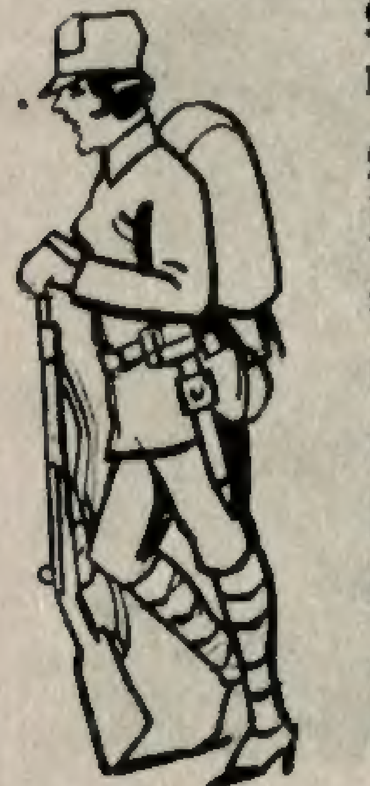

Müdür yok diye halk bekliyemez!

İstanbul'da daire müdürlerinden biri saat iki buçuğa kadar vazifesi başında bulunmamış. Halk şikâyet etmiş ve bu müdürün hakkında tahkikat yapılmaya başlamış. Eğer bu müdürün vazifesi başına geç gelmesi meşru bir mazerete müstenit ise diyeceğimiz yok. Fakat nasıl olsa aylık işliyorya, gibi bir düşünce ile yapılmışsa o zaman hakkında lâzım gelen kanunî muamele yapılır.

Bir müdür daireye gelemiyecekse onun işini ya muavini ya başkâtibi görüp halkı bekletmemek lâzımdır. Müdür hasta yahut devamsız diye iş erbabını akşama kadar bekletmek doğru değildir. Devletin memurlara verdiği aylık bir hizmet mukabilidir. Bunu kafamıza yerleştirmeliyiz!

Geçmiş olsun!

Geçen gün yağan şiddetli yağmurlardan Bursa, Karacabey, ve Gemlik ovalarını su bastı. Ehemmiyetli zarar var.

Yeşil Bursa'mızın çalışkan ahalisi bu zararı az zamanda telâfi etmelerini temenni eder ve hepsine geçmiş olsun, deriz!

On senelik maaşlar

Yüz kuruşa kadar maaş alan eytam ve eramilin on senelik maaşları toptan verileceği ve hazine ile alâkaları kesileceği kararlaştırılmış ve şimdiye kadar yirmi kuruş maaş alanların on senelikleri verilmişti.

Bu sefer kırk kuruşa kadar maaş alanların on senelikleri toptan verilmesi için maliye vekâletinden emir geldi. Zat işleri hazırlık yapıyor. Yakında verilecektir.

Tifo hastalığı

Şehrimizde tifo hastalığı baş gösterdi. Bu hastalık tophaneden çeşme meydanına kadar olan yerlerde ve bazı mekteplerde de görüldü. Pislikten gelen bu hastalıkta İstanbul belediyesinin kusurları vardır. Bazı yerlerde lâğamlar sel halinde sokaklardan akıyor. İlk önce bunları yapmalı. Sonra aşıyı da tatbik etmeli.

Kazanç vergileri

Kazanç vergisinin tadiline karar verildi. Bundan sonra kazanç vergilerinin miktarı bir komisyon tarafından tayin edilecektir.

Şimdiye kadar vergileri yalnız o işle alâkadar olan memurlar tayin eder, Bu yüzden birçok haksızlıklar olurdu. Bunun bir komisyon tarafından taktirinin her halde çok iyi netice vereceğine şüphe yoktur.

— Ben onu canımdan fazla seviyorum. Hasretine nasıl dayanayım?..

Diye, hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Zavallı kız göz yaşlarını döke dursun, öte yandan Tahir:

— Belki sevdiğimin yüzünü görürüm!.. Ümidi ile mermer köşkün kapısına gelmişti.

Zühre, kendini teselli eden dadısının sözlerini dinlerken bir saz sesi duydu. Bu, Tahir'in sesi idi:

Tahir

Bu uzun yolları aştım yaya ben,
Yüzünü göreyim aydan aya ben!
Ağlarım derdimi saya saya ben,
Yüzünü köreyim aydan aya ben!

❁

Yüreğim yanıyor, dumanım tüter,
Nice günden beri çektiğim yeter!
İnan ki: ayrılık ölümden beter,
Yüzünü göreyim aydan aya ben!

❁

Sevdiğim! doğrudur benim sözlerim:
Hasretle yanarak, seni özlerim!
Yaşımı, sel gibi, döker gözlerim:
Yüzünü göreyim aydan aya ben!

Saz bitince, Zühre koşup pencereyi açtı. Her ne kadar dadısı:

— Aman, kızım! aşada gözcüler vardır. Şah babana haber verirler!..

Dedi ise de, kız dinlemedi. Eline sazını alıp, şöyle bir türkü söyledi:

Zühre

Yüzünü gösterde beni sevindir,
Hayatım senindir, gönlüm senindir!
Ağlarım, gözümün yaşını dindir,
Hayatım senindir, gönlüm senindir!

❁

Hasretin [illegible] hançeri dayandı cana:
Ben seni görürüm baksam ne yana!
Dünyada kimseyi değişmem sana:
Hayatım senindir! gönlüm senindir!.

❁

Zührenin derdinle sarardı benzi,
Kalbinde yer etti aşkının izi!
O arap köledir ayıran bizi,
Hayatım senindir! gönlüm senindir!.

— Bitmedi —

MEMLEKET HABERLERİ

Yiğit Jandarmalarımız

Gireson jandarma mektebinde tahsil gören yiğit jandarmalarımızdan bir gurup Foto: Sabri

Şark Vilâyetlerimizde Spor

Urfa idman birliği ikinci takımı genç ve gürbüz sporcuları

Millî Fabrikalarımızdan

Beyazıt'ta İbrahim bey trikotaj fabrikasında çalışan Türk işçileri iş başında

Türk San'atkârları

Nuruosmaniyedeki çini fabrikasında çiniler fırına konurken

Aferin Gençlere!

Bulgaristan'ın eski cuma kasabasından bu gençler herkesten evvel yeni harflerimizle okuyup yazmayı öğrenmişlerdir.

Yüksek Ticaret Mektebi Talebeleri

Atina'ya bir tetkik seyahatine giden yüksek ticaret mektebi talebelerimiz

Hediyeerimiz

21 : 125 : Kolonya — Üsküdar yeni çeşme çıkmaz sokak sanayi mektebinde Melâhat hanım

22 : 111 : Çay — Tophane Kadirler yokuşu numara 115 Osman efendi

23 : 137 : Krem — Topkapı harici Maltepe numara 30 hanede Saliye hanım

24 : 319 : Havlu — Pangaltı Eşref efendi sokak numara 97 madmazel Novart

25 : 341 : Tarak — Asma altında şekerci Nuri efendi

26 : 335 : Roman — Gazi Aykitap gümrüğünde istihbarat kaleminde memur M. Cemil efendi

27 : 32 : Çorap — Şehremini Arpa Emin mahallesi tatlı pınar yokuşu nnmara 41 M. Nuri ef.

28 : 50 : Mendil — Mevlânekapi yaya kadı mahallesi numara 4 Abdülkerim efendi

29 : 245 : Ayna — Tavuk pazarı kürkçü kapı numara 59 kunduracı Abdülkerim efendi

30 : 277 : Çay — Fatih Keçeciler çeşme sokak numar 21 Yaşar efendi

Çocuklarınıza en münasip hediye

İşBankası Kumbaralarıdır.

Müsabaka kuponu
№ 6

SİNEMA

Jon Marş'in Köpekleri!

Sinema yıldızlarından Jon Marş köpek beslemesini çok sever. Her gün stüdyoya böyle bir sürü köpek yavrusu ile gider. Geçenlerde köpekler sesli bir film çevirirlerken birden havlamağa başlamışlar. film berbat olmuş!

Sinema Haberleri

★ Ölen Rodolf Valentino'nun kendi kadar meşhur bir filmi vardır: "Şeyhin Oğlu„. Rodolf Valentino'nun hatırası bilhassa kadınlar tarafından halâ unutulmadığı için son günlerde "Şeyhin Oğlu„ filminin sesli bir nushası yapılmağa karar verilmiştir.

★ " Haydut Şarkısı „ nı oynayan Lavrens Tibet Nevyork operasının en meşhur şarkıcılarından biri idi. Tibet'in sinemada kazandığı bu muvaffakiyet bu sefer gene Nevyork operası artistlerinden bir kadını imrendirdi. Greys Mur ismindeki bu meşhur hanende kadın "İsveç Bülbülü„ isminde bir film oynuyormuş.

Paris Gazinosu Diyip De Geçmiyelim

Matmazel Kitti bu sene Paris Gazinosunda çok beğenilen ve alkışlanan artistlerden biri olmuştur.

Paris Gazinosu diyince alelâde bir bar zannetmeyin. Bu gazino Fransız paytahtının en meşhur sahnelerinden biridir. Paris gazinosunda bilhassa revü denilen eğlenceli oyunlar oynanılır:

Revünün hafif bir mevzuu vardır. Fakat revüde asıl mühim olan şey mevzudan ziyade birbirini takip eden numaralardır. Bu numaralar dünyanın en meşhur artistleri tarafından yapılır.

Paris gazinosunun sahnesi muhteşem bir çıplak kadın sergisini andırır. Sahnede hepsi de birbirinden güzel olmak şartile yüzlerce çıplak kadını, göz alıcı dekorlar, renk renk ışıklar içinde görürsünüz.

Revüleri sahneye koymak için şimdi hiçbir fedakârlıktan kaçınılmıyor, çıplak kadın lâzımsa en alâları bulunuyor, para lâzımsa, kucakla dökülüyor.

Onun için bir revü bizim paramızla iki üç yüz bin liraya meydana geliyor. ve altı ay mütemadiyen oynanıyor.

Hele Bir Tahmin Edin Bakalım!

Sinemanın en yeni artistlerinden beş tanesinin resimlerini ve isimlerini aşağıya dercediyoruz. Bu genç artistler şimdiye kadar ancak bir kaç film oynamışlar ve bunlar da dikkate değer bir istidat göstermişlerdir. Hiç şüphe yok ki yarının meşhur sinema artistleri bunların içinden ayrılacaktır. Acaba bu devlet kuşu aşağıda gördüğünüz beş gençten hangisinin başına konacak dersiniz? Hele bir tahmin edin bakalım!

Barbara Viks — Fredrik Març — Edvina But — Luis Ayr — İren Dium

Şikâyetler

Ey muhterem temyiz mahkemesi

§ Ankara'da dış hisarda demir fırka mahallesinde dev deviren sokağında çeşme karşısında posta baş memuru Cevat bey hanesinde oturan Fatma hanım gönderdiği bir mektupta diyor ki:

— İki yıl evvel evlendim. Fakat kocam imalâtı harbiye tesviyeci ustası Zeynel Abidin efendi beni bırakıp kaçtı. Sokakta kaldım. Nihayet namusumu muhafaza için bir ailenin yanına sığındım. Kocam haberim olmadan beni mahkemeye vermiş Ankara asliye mahkemesindeki evrakım 4 şubat 930 tarih ve 930 - 679 numaralıdır. Bu evrak temyiz mahkemesine gitti ve sekiz aydanberi halâ bir cevap gelmedi. Allah aşkına beni bu halden kurtarın.

Karagöz — Ey temyiz mahkemesinin hamiyetli azaları, şu kadıncağızın derdine bir derman bulun. Onun tarafından biz de rica ederiz.

Sıhhi Nasihatler

Yazan: Doktor hafız Cemal

36 — Küçük çocuğa sun'î yiyecek gıda olmak üzere inek ve keçi sütü verilir. (Eşek) sütü daha iyidir. Ana sütüne yakındır.

37 — Koyun sütü ufak çocuğa ağır gelir. Yalnız keçi sütü ile beslenen çocuk nihayet kansız olur.

38 — Veremli ineğin sütü iyi kaynatılmazsa nihayet çocuğu verem yapar.

39 — İyi yiyip içenlerde, içki kullanmıyanlarda, sui istimalde bulunmıyanlarda, rütubetten, nemden, hava ceryanından sakınanlarda hastalık olmaz. Binde bir olsa bile pek hafif ve tehlikesiz geçer.

40 — Neş'eyle, şetaretle yenilen yemekler kolay hazmolur. Vücudun kanı, kuvveti çoğalır.

41 — Odun ve kömür ile yanan sobaların padişahı (Salamandra) sobasıdır.

42 — (Salamandra) sobasının içine 24 saatte bir defa (kok) kömürü konulursa odaların sıcaklığı istediğiniz 18 - 20 derecede 24 saat devam eder.

43 — Yağlı, maden kömürlerini (Hava gazı fabrikalarında) kapalı kazanlar içinde iyice yakıp zehirli gazlarını çıkardıktan sonra kalan mesamatlı kömüre (kok) kömürü derler.

İngiliz Hafiye Teşkilâtında Çalışmış

Bir Casus Kadının Hatıraları

Burada okuyacağınız şeyler uydurma değildir, tamamen doğrudur

Karagözün Tefrikası No. 16

Fakat o halde ben niçin maske takmıyorum. Sonra ne Yüzbaşı Felton maske takıyor, ne de miralay Briç.. Onlar neden yüzlerini saklamağa lüzum görmüyorlar?. Dönüp dolaşıp gene aynı noktaya geliyorum. Bu adam her halde beni tanıyor. O halde demek ben de onu tanıyorum. O, bana kendini tanıtmak istemiyor. Neden?..

Sonra gözleri?.. Maskenin deliklerinden bana yakıcı bakışlarla bakan gözleri?.

Sonra bana Lena Darboy'dan bahsedişi.. Sanki bu mel'un kadından intikam almak hususunda ne büyük bir arzu beslediğimi bilir gibi onu takibe mebur olduğumu bana söyleyişi..

Şimdi bir taraf ve takribini bulup Lena Darboy'la buluşmak. Aynı zamanda ona hiç bir şey çaktırmamak lâzımdı.

Bunu söylemesi kolay amma yapması hayli güçtü. Miralay Briç bu işte muvaffak olmanın tahmin edildiğinden daha güç olduğunu bana söylemişti. Böyle olduğu halde ümidim kırılır gibi oldu.

Üç hafta aklımın erdiği kadar düşünmediğim kurnazlık, kurmadığım plân kalmamıştı. Böyle olduğu halde şimdilik bir hastahane odasına tıkılıp kalmaktan başka birşey yapamamıştım.

Ne yapayım?,. Durup dururken Lena Darboy'a gidip omuzuna vurarak:

— E.. Lena! Nasılsın, iyimisin?

diyemezdim ya!

Şehrin muhtelif otellerinde geceleri müsamereler veriliyor, dans ediliyordum. Fakat Lena'nın buralarda göründüğü yoktu.

Nihayet tali bana yaver oldu. Bir akşam Orient-otele gittiğim zaman orasını telâş içinde buldum.

Lena otelde idi!

Lena'yı yalnız bulmak kabil değildi. Birçok Alman zabitleri güzel dansözün etrafını kuşatmışlar, Lena'ya nefes aldırmıyorlardı.

O gece şansım açıktı. Ne yapacağımı düşünüp dururken birden salona bir çok arkadaşları ile birlikte kumandan Lersuer'in girdiğini görmiyeyim mi? Demeğe kalmadı Von Lersuer beni gördü ve gayet memnun bir tavurla gülümsiyerek bana doğru koştu.

— Vay iki gözüm. (Her nedense birdenbire iki gözü olmuştum) Nerelerdesiniz? Birlikte çay içtiğimiz o mes'ut gündenberi görünmez oldunuz. Gelin sizi Lena Darboy'la tanıştırayım. Meşhur artist Lena Darboy... Her halde ismini eşitmişsinizdir.

Bana kolunu verdi.

Lena beni görünce gözlerini hayretle açtı. Fakat sonra kendisini derhal topladı. Nefsine çok hakim bir kadındı.

Her halde benim kendisi için bir tehlike olmadığına derhal hükmetmiş olmalı ki bana kollarını açtı.

— Eva!.. Ne görüyorum?... Sen Burada ha? diye haykırdı.

Bu hali gören Von Lersuer deli gibi el çırpmağa başladı. Mamafi bu hareketi, alkış sesini merak eden birçok kimselerin etrafımıza toplanmazını mucip oldu. Kumandan avazı çıktığı kadar:

— Demek birbirinizi tanıyorsunuz hal Ben de göya sizi birbirinize tanıtmak istiyordum.

Sonra etrafımızı alan erkeklere hitap ederek:

— Haydi efendiler... Biz dağılalım. Bırakalım da bu iki arkadaş biraz baş başa konuşup halleşsinler!.

— Mutlaka bir tiyatro kumpanyası ile geldin..

— Hayır, artık tiyatroda oynamıyorum

— Öyle ise İstanbul'da ne arıyorsun?

Bir iki öksürdüm Şimdi suya sabuna dokunmıyacak bir masal uydurmak icap ediyordu. Dansözün koluna girip onu bir kanepeye doğru götürdüm. Yanyana oturduk.

— Ah Lenacığım.., dedim. Sen gittikten sonra başıma neler geldi, bilmezsin.. Müthiş surette hastalandım. Az kaldı ölüyordum. Nihayet güç belâ iyi olduğum zaman doktor tiyatroyu bana şiddetle menetti. "Bir daha hastalanırsan kurtulamazsın!„ dedi. Bunun üzerine ben de mesleğimi değiştirdim. Hasta bakıcı oldum.

Lena fena halde şaşalıyarak haykırdı:

— Hastabakıcı mı oldun?..

(Bitmedi)

İNGİLİZ CASUSU ISTANBULDA!

HASRET KAVUŞTURAN

§ İzmir'de Bornuvada Ali Galip imzasile :

— İki sene evvel gene ramazanda Ankara ile Afyon arasında yolculuk esnasında tanıştığım arkadaşım Şahabı arıyorum.

§ Ankara'da fen ve San'at umum müdürlüğünde Cafer çavuş imzasile :

— İstanbul'da Tahtakalede rüstempaşa camii ittisalinde çamaşırcı Osman usta yanında yeğenim Yusuf oğlu Şükrüden haber alamıyorum.

§ Sivas vilâyeti Devriki kazasında camii kebir mahallesinde Yozgatlı oğullarından Ahmet kızı Hatice imzasile :

— 327 senesinde Abdullah oğlu Hamit ismindeki oğlumu gaip ettim. Allah rizası için bilenler haber versinler.

§ Denizli postahane karşısında avukat Sait beyin yanında bağcı Hasan imzasile :

— Selânik vilâyetinin Zihna kazasında zulâhve karyesinden hafız Murat oğullarından imam Mustafa mahtumu Hüseyin ve Murat efendileri arıyorum.

Neler Oluyor?

Pervaneli Şimendifer

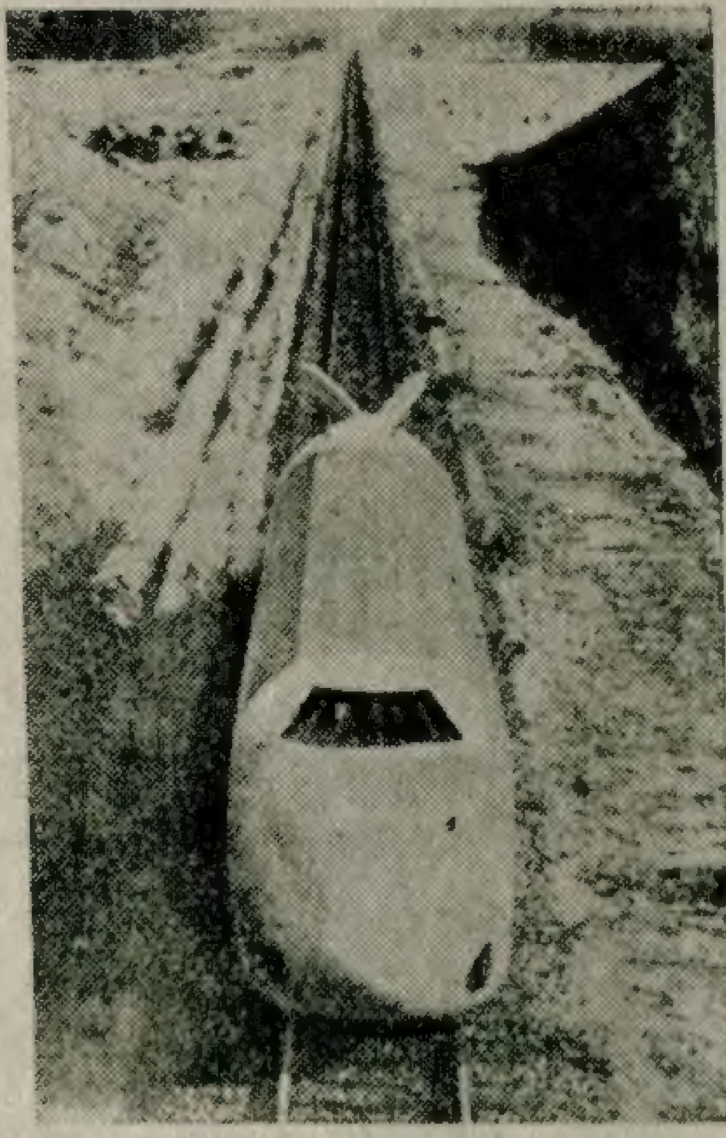

Bir Alman mühendis, raylar üzerine uskurla hareket eden bir şimendifer yapmıştır. Bu şimendifer tıpkı zeplin denilen balonlar gibi pervane ile hareket ediyor. Yapılan tecrübe iyi netice vermiştir. Bu sayede şimendifer tayyare ile sür'at hususunda yarış edebilecektir. Almanya'nın Hanovra şehrinde böyle bir şimendifer saatte 114 mil gidebilmiştir.

Garip Bir Balon

Garip bir canavara benzeyen bu acaip şey bir balondan başka bir şey değildir. Bu balon İngiltere'de yapılan askerî manevreler esnasında kullanılmıştır. Bunu kullanmaktan maksat topçu mevkiinden uzağı görmektir.

Bilgi Dağarcığı

Barbaros Hayreddin Paşa

Büyük Türk bahriyelilerinden olan Hayreddin Midilli'lidir. 878 de doğmuştur. Kardeşi Oruç'la beraber gemiciliğe başlayıp usta olmuşlar ve Akdenizde korsanlığa başlamışlardı. O zaman Akdenizin en kuvvetli devletleri İspanya ile Venedikti. İspanya Afrika'daki Müslümanlara da musallat olmuştu. Bu iki kardeş Tunus ve Cezaire yardım ederek İspanya donanmasına meydan okudular ve nihayet Cezairi İspanyanın elinden kurtarıp bir islâm devleti teşkil etmişlerdi. Oruç reis 924 senesinde şehit olunca Cezair Hayreddin'in elinde kaldı. O zaman Hayredddin Reis, Yavuz Selim'e itaat ederek Cezairi Türkiye'ye ilhak etti. Kendisi de Cezair valisi oldu. 19 sene bu valilikte kaldı.

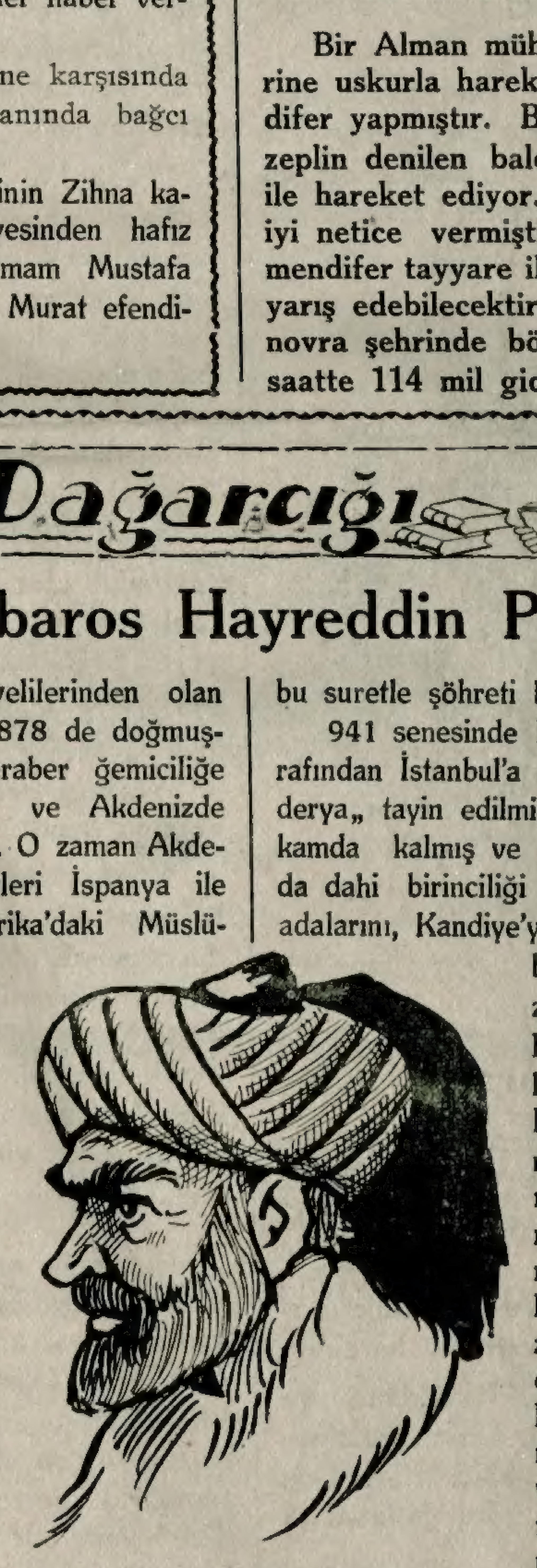

Bu müddet zarfında Akdenizdeki Avrupa donanmalarına dehşet vermiş ve bu suretle şöhreti bir kat daha artmıştır.

941 senesinde Kanunî Süleyman tarafından İstanbul'a çağırılmış ve "Kaptanı derya„ tayin edilmiştir. On sene bu makamda kalmış ve Türkler'e donanmada dahi birinciliği kazandırmış, Yunan adalarını, Kandiye'yi, Mesine'yi ve daha bazı İtalya sahillerini zaptetti. Venedik Cumhuriyetinin en meşhur kaptanı olan Andrea Dorya'yı Preveze önünde yenerek donanmasını batırmıştır. Fransa kralı Birinci François'nın Kanunî Süleymana müracaatı üzerine Nis limanına gidip zaptetmiş, İspanya kralının donamasını mahvederek François'yı esirlikten kurtarıp, tekrar tahtına çıkarmıştır.

Barbaros Hayreddin böyle zaferden zafere koşup parlak zaferler kazandıktan sonra 952 senesinde vefat etmiş, Beşiktaş'taki türbesine defnedilmiştir.

HALK SÜTUNU

§ Giresun'da Gazi paşa caddesinde tuhafiyeci Hüseyin Naci efendiye :

— O gazete birçok karilerini, satışını temin için, bu suretle oyalıyor. Vadinde durmayanların sözlerine bir daha inanmayın.

§ Bayburt'un Septerus köyünden Seyit köyünde Alemdar oğullarından Ali oğlu Nuri efendiye :

— Haklı mektubunuzu iskân müdürü umumisine gönderdik. Bakalım ne diyecekler.

§ Şibinkarahisar vilâyetinin Alocere kazasında mübadil muhacırlerden Mehmet Arif ve Ali Halit efendilere :

— Mektubunuz güç okunuyor. icap eden makama göndersek içinden çıkamazlar iyi bir yazı ile yazın da gönderelim.

§ Balıkesir - Kütahya inşaatında Malatya'lı Mehmet oğlu Ali ef. ye :

— Bu tahsil ile polis olamazsın. Gedikli küçük zabit mektebine girmek için bulunduğun yerin askerlik şubesine müracaat etmen lâzımdır.

PİLEVNE

Muharriri: Kemalettin Şükrü

Karagözün tefrikası No. 6

Fakat nasıl?

Ferit Bey bunu bu çadırda, bir az sonra gelecek olan baş kumandanın çadırında elbette düşünemezdi. Çadırın kapısını aralıkladı. Nöbetçinin arkası dönük vaziyetini bekledi.

Ve geldiği gibi gene sessizce buradan çıkarak biraz evvelki kömür çuvalının yanına çöktü ve sabahı bekledi...

— 7 —

Şafak sökerken

Sabaha karşı...

Gecenin korkunç ve karanlık sessizliği halâ devam ediyor... Civardaki ormanın kesif ağaçlarının yeşil yapraklarını incecik vücutlarına siper yapmış ağustos böcekleri tek tük uyanıyorlar.. Hafiften başlayan (cık!.. cık!..) larla yaklaşan sabahı birbirlerine haber veriyorlar..

Bütün karargâh.. Moskof karargâhı derin bir uykuda...

Yalnız nöbetçiler uyanık ve... Bir de erzak anbarı vazifesini gören büyük çadırın arkasındaki kömür çuvallarından biri kımıldanıyor...

***

Sabahtan akşama kadar düşmana ölüm saçan Pilevne tabyeleri de susuyor. Bu sükût, güneşin doğması ile beraber gülle savuracak toplara sanki biraz istirahat ve bir parça da hız veriyor gibi..

Bürçlerde sallanan ay yıldızlı bayrağın gölgesi ufku nurlaştıran beyaz şafak çizgisinin halesile daha heybetli... Daha vakur ve muhteşem...

Birden Pilevne semasına ilâhî bir sesin yanık akisleri yayıldı... Türk karargâhında sabah ezanı okunuyordu...

Ve bu ses bütün Pilevne kahramanlarının kalplerinde yeni bir din ve vatan imanı aşılarken Rus karargâhını tir, tir titiretti.

Moskoflar duydukları ezan sesi ile süngü hücumumuzda kulaklarında top uğultusundan daha korkunç akisler bırakan (Allah.. Allah) seslerini hatırlayorlar ve kanlı savaşın nasibi daima ölüm olan akibetini düşünerek ürperiyorlar.. Son bir hayat bağı ile birbirlerine sokuluyorlar..

Allah'ın birliğini ve büyüklüğünü bir kere daha ilân eden ezanın son nağmeleri gittikçe beyazlaşan ufuk çizgisine doğru yayılırken gene Pilevne semasını madenî çok tiz, çok canlı bir sesin akisleri kaplayor:

— T i i i i i !......

Türk karargâhında borazan kalk borusunu vuruyor..

Bunu sönük, korkak, titrek, ihtizarda bulunan bir ölünün son nefesi gibi hırıltılı başka bir ses takip ediyor: Moskof karargâhının borazanı...

Pilevne erkânı harbiye reisi Rifat paşa

— 8 —

Romanya karargâhında

Beş dakika sonra bütün karargâh ayağa kalkmıştı. Biraz evvel uyuyan çadırlar şimdi arı kovanı gibi işliyordu..

Bu kalabalık ve karışıklık arasında kömür çuvalı da harekete geldi.. Oynadı.. Kımıldandı ve uyumadan, gozünü kapamadan sabahı eden Türk zabiti Ferit Bey saklandığı yerden çıkıp kalabalığa karıştı.

Bu kahramanın yegâne düşüncesi bir an evvel öğrendiği malûmatı Osman paşaya bildirmekti.

Talihte kendisine yardım ediyordu. Allah, kalbinde yanan vatan aşkı ile hayatını ayakları altına alan bu cesur zabitle beraberdi.

Her gün harp içinde olan askerî bir karargâhta pek o kadar zabtürabta, disipline bakılmaz. Bunun imkânı yoktur. Ölen askerlerin, zabitlerin ancak öldükleri anlaşıldıktan veya esaretleri tahakkuk ettikten sonra künyelerine şerh verilir. Meselâ yüz mevcutlu bir bölük harpten çıktığı zaman mevcudu elliye inmiştir. Ölenler kim, kalanlar kim.. Bunlar sorulmaz bile. Harbin şuursuz faaliyeti için matlubu olan isim değil, adettir.

Ferit Bey işte bu karışıklıktan istifade ediyordu. O sabah Pilevne'nin şark cephesinde mevki almış Romanya ordusundan bir haber gelmişti. Romanya'lılar dağnık hücumlarla Pilevne'ye bir taarruz yapmak istiyorlar ve bunun için de Ruslardan bir mıktar muavenet kuvveti talebediyorlardı.

Mevcutları azalmış alayların perakende zabit ve efradını alelcaele topladılar ve dediğimiz gibi künyeye filân bakmadan salhaneye hayvan sevkeder gibi şark cephesine sevkettiler.

Yüzbaşı Ferit Bey de bunların arasına kendi kendine katıldı.

Niçin? Bunu o anda kendi de muhakeme edemezdi. Yalnız bir şey düşünmüştü... Moskof karargâhında Moskof elbisesi ile tanınmak tehlikesi Romanya askerleri arasındaki tehlikeden daha çoktu. Orada kendini Rus diye tanıtabilirdi. Burada ise bu biraz güç olurdu...

***

Romanya ordusu baş kumandanı Rusların gönderdiği muavenet kuvvetini on kısma ayırdı.

Ve her kısmın başına da birer Rus zabiti tayin etti. Bunlar ogün Romanya topçularının himayesi altında Pilevne'ye müteaddit yerlerden hücum edecekler, Türklerin de kvvvetlerinin böylece ayrılmasını temine çalışacaklardı.

— Bitmedi —

Müdürü mes'ul: Orhan Seyfi — Matbaai Ebüzziya